

DOC - B

circ id 214

505.3

Ter attentie van de Voorzitters en de Secretarissen van de Openbare centra voor maatschappelijk welzijn
Ter inlichting aan de ontvangers van de Openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

**OMZENDBRIEF BETREFFENDE DE NIEUWE BEPALINGEN OMTRENT HET TOEZICHT
OP DE OPENBARE CENTRA VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN**

Mevrouw, Mijnheer de Voorzitter,
Mevrouw, Mijnheer de Secretaris,

29 -12- 2003

Voorwoord

In deze omzendbrief dient men te verstaan onder:

- de ordonnantie : de ordonnantie van 3 juni 2003 betreffende het administratief toezicht en de financiële, budgettaire en boekhoudkundige voorschriften van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (B. S. 18.06.2003);
- het college: het college van burgemeester en schepenen;
- de raad : de raad voor maatschappelijk welzijn;
- de organieke wet : de organieke wet van 8 juli 1976, zoals gewijzigd door de ordonnantie van 3 juni 2003.

Deze omzendbrief spitst zich toe op de concrete gevolgen van de ordonnantie op het algemeen en bijzonder administratief toezicht.

In dit verband werd de ordonnantie ingegeven door twee doelstellingen : enerzijds de organieke wet aanpassen aan de gevolgen van de splitsing van de vroegere provincie Brabant en anderzijds het administratief toezicht op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn vereenvoudigen. De ordonnantie behandelt ook nog andere aspecten van de organieke wet . Het is aangewezen wat dit betreft het dossier gepubliceerd door CPAS plus (nr. 8-9/2003) te raadplegen.

Verscheidende bepalingen van de organieke wet van 8 juli 1976 kende de bestendige deputatie bevoegdheden toe inzake toezicht op de OCMW's. Voornoemde ordonnantie bekrachtigt in de tekst van de organieke wet de overheveling van bevoegdheden van de bestendige deputatie naar het Verenigd College. We zullen hierover niet uitweiden daar sinds het in voege treden van de bijzondere wet betreffende de Brusselse instellingen, inzonderheid artikel 83 quinquies §3, het Verenigd College deze bevoegdheden reeds uitvoerende. We zullen ook niet verder uitweiden over de overheveling van de bevoegdheden die door de Koning inzake toezicht over OCMW's uitgeoefend werden naar dezelfde uitvoerende macht van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, daar, hier ook, wat de ordonnantie bekrachtigt reeds toegepast werd overeenkomstig de bijzondere wetten op de institutionele hervormingen. Daar het voornamelijk om een beroepsbevoegdheid over toezichtsbeslissingen ging, werden deze bepalingen geschrapt, de toezichthoudende overheid en deze die uitspraak doet over het beroep, zijnde nu dezelfde.

In een geest van coherentie en vereenvoudiging werd besloten de schorsingsbevoegdheid van de gouverneur toe te vertrouwen aan het Verenigd College. Het algemeen toezicht omschreven in de artikelen 111, § 2 en § 3 en 112 berust dus nu uitsluitend bij de gemeenten en het Verenigd College en dit voor alle O.C.M.W.'s, ongeacht het aantal inwoners, van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De termijnen om het toezicht uit te oefenen werden herzien en gepreciseerd. Er wordt nu uitdrukkelijk bepaald wanneer een termijn aanvangt en binnen welke termijn een beslissing dient ter kennis worden gebracht.

De administratieve werkzaamheden betreffende het toezicht werd door het Verenigd College toevertrouwd aan de Administratie van de lokale besturen, toezicht O.C.M.W.'s.

Concreet dienen alle beslissingen van het OCMW die genomen worden na 1 januari 2004 en die in het kader van het toezicht aan het Verenigd College moeten worden overgemaakt, verzonden te worden naar volgend adres :

Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Administratie van de Lokale Besturen
Directie "Toezicht OCMW's"
CITY-CENTER - 2de verdieping
Kruidtuinlaan 20
1035 BRUSSEL

Wat betreft de per drager toegezonden documenten, zijn de burelen van het bestuur toegankelijk van 9 tot 12 U en van 14 tot 16U.

De nieuwe betrokken artikels van de organieke wet die gewijzigd of vervangen werden, worden volledig hernomen in deze omzendbrief en vervolgens voorzien van de nodige commentaar. De gewijzigde of vervangen gedeeltes worden in vet afgedrukt.

I. DE PERSONEELSFORMATIE EN HET ADMINISTRATIEF EN GELDELIJK STATUUT

Artikel 42 zoals gewijzigd bij art. 16, 1° tot 4° van de Ordonnantie:

De raad voor maatschappelijk welzijn bepaalt de personeelsformatie, waarin, benevens de ambten bedoeld door het vorig artikel, ten minste een maatschappelijk werker is voorzien.

Voor het ziekenhuis dat van het centrum afhangt, bepaalt de raad voor maatschappelijk welzijn een afzonderlijke personeelsformatie, na advies van het in artikel 94, § 2, bedoelde beheerscomité.

Door de raad wordt tevens bepaald op welke wijze de overplaatsing van het personeel tussen het ziekenhuis en de overige instellingen of diensten van het centrum kan plaatshebben.

Het Verenigd College kan ter zake voorwaarden en regelen vaststellen.

Het personeel van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn geniet hetzelfde administratief en geldelijk statuut als het personeel van de gemeente waar de zetel van het centrum gevestigd is.

De raad voor maatschappelijk welzijn stelt de afwijkingen van het in het vorige lid bedoelde statuut vast, voor zover het specifieke karakter van sommige diensten en inrichtingen van het centrum het nodig zou maken, en bepaalt het administratief en geldelijk statuut inzake de betrekkingen die onbestaande zijn op het gemeentelijk vlak evenals dat van het personeel van het ziekenhuis.

*Voor de toepassing van het vorige lid kan het **Verenigd College** algemene bepalingen vaststellen binnen welke perken de raad voor maatschappelijk welzijn dient te handelen.*

De betrekkingen in het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn zijn toegankelijk voor alle onderdanen van de Europese Unie.

Het Verenigd College stelt de benoemingsvoorwaarden voor de maatschappelijke werkers vast, er rekening mede houdend dat zij een aan de te vervullen taken aangepaste sociale vorming moeten waarborgen.

De wet van 25 april 1933 betreffende de pensioenregeling van het gemeentepersoneel is van toepassing op de personeelsleden van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

De beslissingen door de raad voor maatschappelijk welzijn genomen bij toepassing van onderhavig artikel, zijn onderworpen(...) aan de goedkeuring van het Verenigd College.

Met het oog op de verlichting van de toezichtsprocedure, zijn de beslissingen van de raad i.v.m. de personeelsformatie en het geldelijk en administratief statuut van het personeel niet langer onderworpen aan het advies van het College, dat het niettemin nog kan uitbrengen luidens artikel 111§2 alinea 1.

Hieromtrent dient men voor ogen te houden dat overeenkomstig artikel 26 bis deze beslissingen dienen onderworpen aan het overlegcomité wanneer zij een financiële weerslag hebben of wanneer zij afwijken van het statuut toepasselijk op het gemeentelijk personeel. Men dient ook te onderstrepen dat ingevolge artikel 26 ter bij gebreke aan overleg, op afdoende wijze vastgesteld, te wijten aan de gemeentelijke overheden, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn beslist, onverminderd de toepassing van het administratief toezicht.

Herinneren wij ook dat het voorstel voorgelegd aan het overlegcomité en de notulen van de overlegvergadering dienen toegevoegd aan de beslissing die aan de toezichthoudende overheid wordt gestuurd (artikel 26bis)

De beslissingen genomen in het kader van artikel 42 van de organieke wet zijn onderworpen aan de goedkeuring van het Verenigd College. Wat betreft de termijnen dient verwezen naar punt V

II. TUCHTSTRAFFEN

Artikel 53 zoals gewijzigd bij art. 22 van de Ordonnantie:

§ 1 De beslissingen waarbij, bij wijze van tuchtmaatregel, het ontslag van ambtswege of de afzetting worden uitgesproken, worden onderworpen aan de goedkeuring van het Verenigd College. Desalniettemin worden ze voorlopig uitgevoerd, tenzij de raad voor maatschappelijk welzijn anders beslist.

§ 2 *Een personeelslid kan bij **het Verenigd College** bezwaar inbrengen tegen een besluit van de raad voor maatschappelijk welzijn tot opheffing van zijn betrekking of tot vermindering van de aan die betrekking verbonden wedde.*

*Het bezwaar moet worden ingediend binnen vijftien dagen na kennisgeving van het besluit aan de betrokkene. **Het Verenigd College** kan haar goedkeuring aan dat besluit alleen onthouden indien het klaarblijkelijk strekt tot een bedekte afzetting of terugzetting in rang.*

***Het Verenigd College** moet beslissen binnen een termijn van drie maanden vanaf de dag waarop de klacht haar ter kennis wordt gebracht.*

§3 (...)

1. Toezicht

Enkel de maximumstraffen nl. het ontslag van ambtswege en de afzetting, zijn nog onderworpen aan de goedkeuring van het Verenigd College. Zij worden voorlopig uitgevoerd, tenzij de raad anders beslist. De beslissingen die andere tuchtstraffen opleggen vallen onder toepassing van artikel 111 (zie infra) en derhalve ook deze waarbij, een schorsing voor drie maanden of een terugzetting in graad die vroeger aan de goedkeuring onderworpen waren. Hier ook werd het voorafgaand advies van het College afgeschaft en wordt derhalve ook facultatief (zie artikel 111).

2. Bijzondere opmerking

Het kan hier nuttig zijn er aan te herinneren dat overeenkomstig de ordonnantie dd. 17 juli 2003 van de Brusselse Hoofdstedelijke Gewestraad houdende wijziging van de nieuwe gemeentewet, verscheidene bepalingen inzake tuchtstraftprocedures wat betreft de openbare centra voor maatschappelijk welzijn terzelfdertijd gewijzigd werden.

III. BEGROTINGEN, BEGROTINGSWIJZIGINGEN EN REKENING

De artikelen 88 en 89 zoals gewijzigd of vervangen bij de artikelen 29 en 30 van de Ordonnantie.:

Art 88

§1. De raad voor maatschappelijk welzijn stelt ieder jaar, voor het volgende dienstjaar, de begroting van ontvangsten en uitgaven vast van het centrum en van elk ziekenhuis dat onder zijn beheer staat. Aan deze begrotingen wordt een algemene beleidsnota gehecht evenals het verslag bedoeld in artikel 26bis, §5.

*Deze begrotingen worden vóór 15 september van het jaar dat aan het dienstjaar voorafgaat, onderworpen aan de goedkeuring van de gemeenteraad (...) en **tezelfdertijd toegezonden aan het Verenigd College.***

Op de vergaderingen van de gemeenteraad ((...)) waar de goedkeuring van deze begrotingen op de agenda staat, worden deze toegelicht door de voorzitter van het centrum. Indien de voorzitter geen deel uitmaakt van de gemeenteraad wordt hij hiervan ten minste vijf vrije dagen vóór de dag van de vergadering verwittigd door het college van burgemeester en schepenen.

De beslissing moet aan het centrum worden doorgestuurd binnen een termijn van veertig dagen te rekenen vanaf de dag waarop de begrotingen aan de gemeente werden overgezonden, bij gebrek hieraan wordt de gemeenteraad geacht zijn goedkeuring te hebben verleend. Het centrum stuurt het volledige dossier door aan het Verenigd College binnen veertien dagen na de ontvangst van de beslissing van de gemeenteraad tot goedkeuring van de begroting of na het verstrijken van de termijn van veertig dagen waardoor de goedkeuring stilzwijgend verleend wordt.

Elke beslissing tot herziening of tot niet-goedkeuring moet met redenen worden omkleed. Bij niet-goedkeuring of in geval van herziening van de begroting, wordt deze door het centrum binnen veertig dagen te rekenen vanaf de ontvangst van de beslissing van de gemeenteraad, ter goedkeuring overgelegd aan het Verenigd College.

Het Verenigd College dient haar beslissing aan het centrum en aan de gemeenteraad te bezorgen binnen een termijn van veertig dagen, die niet verlengbaar is, te rekenen vanaf de dag waarop de hervormde of niet goedgekeurde begroting aan dit College werd toegestuurd. Bij gebrek hieraan wordt de begroting geacht te zijn goedgekeurd zoals zij door de raad voor maatschappelijk welzijn is aangenomen.

De gemeenteraad kan op de begroting van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeenten en van de ziekenhuizen die van dit centrum afhangen, ontvangstenramingen en uitgavenposten brengen, deze verminderen, vermeerderen of schrappen en materiële vergissingen rechtzetten.

Het Verenigd College heeft dezelfde bevoegdheid betreffende de begroting van de (...) openbare centra voor maatschappelijk welzijn en betreffende de begroting van de ziekenhuizen die afhangen van deze centra, van een intercommunale vereniging of een vereniging bedoeld in hoofdstuk XII van deze wet.

§2. Indien na goedkeuring van de begroting kredieten moeten worden uitgetrokken of vermeerderd om het hoofd te bieden aan onvoorziene omstandigheden, gaat de raad voor maatschappelijk welzijn over tot wijziging van de begroting. Die wijziging is onderworpen aan de goedkeuringen bepaald in §1.

In de gevallen waar de geringste vertraging onbetwistbare schade zou berokkenen, kan de raad voor maatschappelijk welzijn met toestemming van het college van burgemeester en schepenen, in de uitgave voorzien onder verplichting om zonder verwijl de nodige kredieten door een begrotingswijziging in te schrijven. In dat geval zal de ontvanger de betaling doen zonder de goedkeuring van de begrotingswijziging af te wachten.

§3 Het ontwerp van begroting evenals de bijhorende algemene beleidsnota of het ontwerp van begrotingswijziging en de daarbijhorende verklarende en stavende nota, opgemaakt door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, worden aan ieder lid van de raad voor maatschappelijk welzijn besteld ten minste zeven vrije dagen vóór de dag van de vergadering waarop deze zullen worden besproken.

§4 Blijft de raad voor maatschappelijk welzijn in gebreke de begroting vast te stellen of te voorzien in een begrotingswijziging, die nodig blijkt hetzij om het hoofd te bieden aan onvoorziene omstandigheden, hetzij tot betaling van een schuld van het centrum die erkend en opeisbaar is, dan zal worden gehandeld overeenkomstig artikel 113.

Laat de raad voor maatschappelijk welzijn na om de begroting van het centrum binnen de wettelijk bepaalde termijn vast te stellen, dan kan het college van burgemeester en schepenen het centrum in gebreke stellen. Indien de raad voor maatschappelijk welzijn nalaat om de begroting vast te stellen binnen de twee maanden na de ingebrekestelling, kan de gemeenteraad zich in de plaats stellen van de raad voor maatschappelijk welzijn en de begroting van het centrum vaststellen in de plaats van de raad voor maatschappelijk welzijn. Deze begroting wordt door de gemeenteraad betekend aan de raad voor maatschappelijk welzijn en ter goedkeuring overgelegd aan het Verenigd College dat dezelfde bevoegdheid heeft als deze bepaald in §1, zevende lid.

§5 Bij gebrek aan een uitvoerbare begroting op 1 januari van het dienstjaar in kwestie, kunnen uitgaven vastgelegd worden op voorlopige kredieten, waarvan de modaliteiten en grenzen worden bepaald door het Verenigd College.

Art 89

§1 De raad voor maatschappelijk welzijn stelt elk jaar vóór 1 mei de rekening vast van het voorgaande dienstjaar van het centrum en van elk ziekenhuis dat onder zijn beheer staat.

Tijdens de vergadering waarop de raad deze rekeningen vaststelt, brengt de voorzitter verslag uit over de toestand van het centrum en over het gevoerde beheer tijdens het voorgaande dienstjaar, inzake de uitvoering van de begrotingsvooruitzichten, evenals wat betreft de ontvangst en het gebruik van de toelagen toegekend door de Staat krachtens de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie en de wet van 2 april 1965 verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Het jaarverslag wordt samen met de rekeningen doch met uitsluiting van de verantwoordingsstukken, tenminste zeven vrije dagen voor de vergadering, aan elk raadslid meegedeeld.

§2. De jaarrekeningen vastgesteld door de raad voor maatschappelijk welzijn, worden vóór 15 mei volgend op het afsluiten van het dienstjaar overgezonden aan de gemeenteraad met het oog op het definitief vaststellen. Tegelijkertijd worden deze documenten aan het Verenigd College overgezonden. De rekeningen worden aangevuld met het in paragraaf 1, lid 2 van dit artikel bedoelde jaarverslag. Binnen veertig dagen na de ontvangst, spreekt de gemeenteraad zich uit over het definitief vaststellen van de jaarrekeningen. Zijn beslissing wordt uiterlijk de laatste dag van bovenvermelde termijn doorgestuurd. Indien binnen deze termijn geen beslissing aan het centrum wordt overgezonden, wordt de gemeenteraad geacht de jaarrekeningen te hebben goedgekeurd.

Als de gemeenteraad de jaarrekening niet goedkeurt, wordt zijn met redenen omklede beslissing door het centrum binnen veertig dagen na de ontvangst van de beslissing van niet-goedkeuring overgezonden aan het Verenigd College, dat de rekeningen vaststelt. Het Verenigd College beschikt over een termijn van veertig dagen, te rekenen vanaf de dag na de ontvangst van de stukken om de rekening definitief vast te stellen. Als er geen beslissing ter kennis wordt gebracht binnen de voormelde termijn, dan wordt de rekening geacht te zijn goedgekeurd. De raad voor maatschappelijk welzijn verleent tijdens de eerstvolgende vergadering na de kennisgeving van de goedkeuring kwijting aan de ontvanger. De kwijting is slechts rechtsgeldig voor zover de ware toestand niet vrijwillig werd verborgen door weglatingen of onjuiste opgaven in de jaarrekening.

Het niet verlenen van kwijting aan de ontvanger kan alleen bij een met redenen omkleed besluit. De ontvanger, de gemeenteraad en het Verenigd College worden zonder verwijl van deze beslissing in kennis gesteld. Is er bij een definitieve beslissing over de kwijting een tekort vastgesteld, dan verzoekt de raad voor maatschappelijk welzijn de ontvanger, bij aangetekende brief, een gelijk bedrag in de kas van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn te storten; in dat geval is artikel 93, §4, van toepassing onder dezelfde voorwaarden en volgens dezelfde procedure.

1. Inleiding

De bijzondere kenmerken die voortvloeien uit de wijzigingen van de organieke wet, zullen, hoe dan ook, herinnerd worden ter gelegenheid van de jaarlijkse omzendbrieven betreffende deze documenten.

2. Gemeenschappelijke opmerkingen inzake begrotingen en rekeningen

De nieuwe artikelen 88 en 89 verduidelijken nu wat vroeger voortvloede uit de toepassing van artikel 111, te weten dat de begrotingen en rekeningen terzelfdertijd moeten worden toegezonden naar de gemeenten en naar de diensten van het Verenigd College. In dit verband dient aangestipt dat zowel de rechtspraak als de rechtsleer de samenloop van verschillende toezichtsmodaliteiten aanvaardden.

Luidens artikel 111 zoals gewijzigd, beschikt het Verenigd College over een termijn van 60 dagen om zich uit te spreken in het kader van het schorsingstoezicht. Steeds luidens bovenvermelde rechtspraak, zal het algemeen toezicht slechts kunnen worden toegepast vanaf het ogenblik dat het een of het ander document daadwerkelijk of stilzwijgend goedgekeurd is geweest door de gemeenteraad; de toezichtsakte kan inderdaad slechts de uitvoering van een beslissing schorsen indien deze uitvoerbaar is.

Zoals in het verleden, ingeval van een negatieve beslissing van de gemeenteraad, zal het aan het Verenigd College toekomen de begroting of de rekening definitief vast te stellen. Op te merken valt dat teneinde iedere ambiguïteit te voorkomen er nu verduidelijkt wordt dat bij stilzwijgen van het Verenigd College de desbetreffende akte als goedgekeurd beschouwd dient te worden zoals vastgesteld door de raad voor maatschappelijk welzijn.

3. Afzonderlijke bepalingen

3.1 Begroting

De faculteit om over voorlopige kredieten (de zogenaamde "twaalfden") te kunnen beschikken is voortaan in de organieke wet ingeschreven. De uitvoeringsbepalingen van het Verenigd College waarnaar verwezen wordt in paragraaf 5 van het nieuw artikel 88 werden reeds getroffen in artikel 13 van het algemeen reglement op de comptabiliteit van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (besluit van het Verenigd College dd. 26 oktober 1995).

3.2 Rekening

Het nieuw artikel 89 zegt niet, in tegenstelling met wat wordt bepaald in artikel 88 voor de begrotingen, in welke termijn de daadwerkelijke of stilzwijgende goedkeuring door de gemeenteraad dient genotificeerd aan het Verenigd College. Teneinde aan dit College toe te laten zijn bevoegdheden uit te oefenen zal het OCMW aan dit orgaan deze inlichting meedelen binnen een termijn van drie werkdagen ten laatste te rekenen vanaf de dag waarop de termijn waarin de gemeenteraad zich diende uit te spreken verstreken is. Dit artikel voorziet bovendien dat de goedkeuring van de dienstjaarrekening terzelfdertijd aan de ontvanger kwijting geeft voor het boekhoudkundig beheer van het desbetreffend dienstjaar.

3.3 Begrotingswijzigingen

Paragraaf 2 van artikel 88 van de organieke wet werd niet gewijzigd bij de ordonnantie. De bepaling dat zegt dat deze documenten onderworpen zijn aan de goedkeuringen voorzien bij paragraaf 1 van ditzelfde artikel blijven derhalve uiteraard van toepassing. Het artikel 111 van de organieke wet zoals gewijzigd bij artikel 41 van de ordonnantie heeft, in tegenstelling met wat wel het geval is voor de begrotingen en rekeningen, geen bijzondere modaliteiten voorzien voor de uitoefening van het algemeen toezicht door het Verenigd College ten overstaan van deze documenten. Er dient derhalve geconcludeerd dat de termijn om dit toezicht toe te passen slechts een aanvang neemt vanaf het ogenblik waarop dit orgaan kennis zal hebben gekregen van de daadwerkelijke of stilzwijgende goedkeuring van de begrotingswijziging door de gemeenteraad. Zoals voor de rekeningen, zal deze inlichting aan het Verenigd College worden medegedeeld binnen een termijn van drie werkdagen te rekenen ten laatste vanaf de dag waarop de termijn toegewezen aan de gemeenteraad om zich uit te spreken verstreken is. In geval van niet goedkeuring door deze laatste vergadering, is het evident dat artikel 111 geen toepassingsveld meer vindt daar in deze hypothese en luidens artikel 88 § 1, het Verenigd College zich zal dienen uit te spreken in het kader van het bijzondere toezicht van de goedkeuring of van de hervorming.

IV. EINDREKENING

De artikelen 46 quater en 93 § 4 zoals respectievelijk toegevoegd en vervangen bij de artikelen 21 en 34 van de ordonnantie.

Art. 46 quater

§1 Er wordt een eindrekening gemaakt wanneer de ontvanger de uitoefening van zijn functies definitief stopzet of wanneer hij wordt vervangen door een waarnemend ontvanger die door de raad voor maatschappelijk welzijn wordt aangewezen.

§2 De eindrekening van de ontvanger, indien nodig aangevuld met zijn opmerkingen of, zo hij overleden is, met die van zijn rechtverkrijgenden, wordt voorgelegd aan de raad voor maatschappelijk welzijn die de eindrekening vaststelt. De eindrekening wordt binnen de vijftien dagen overgezonden aan het Verenigd College met het oog op de definitieve vaststelling ervan. De procedure bedoeld in artikel 89 §2 met betrekking tot de goedkeuring van de rekening en het verlenen van de kwijting aan de ontvanger is, behoudens de nodige aanpassingen, van toepassing.

§3 De beslissingen waarbij de eindrekening definitief wordt vastgesteld en aan de rekenplichtige kwijting wordt verleend, brengen van rechtswege de teruggave van de zekerheid mee.

§4 Artikel 93, §4 is van toepassing wanneer de ontvanger verzocht wordt het tekort bij te passen.

Art. 93 §4

Binnen zestig dagen na deze betekening kan de ontvanger een beroep instellen bij het rechtscollege; dit beroep schorst de tenuitvoerlegging van de beslissing van de raad voor maatschappelijk welzijn.

Het hierboven bedoeld college beslist over de aansprakelijkheid van de ontvanger en stelt het bedrag van het tekort vast dat hij dienovereenkomstig moet betalen.

De ontvanger wordt van elke verantwoordelijkheid ontheven als het tekort toe te schrijven is aan de verwerping van uitgaven van definitieve rekeningen, wanneer hij deze heeft gedaan overeenkomstig artikel 46, § 1. Voor zover het tekort aan de definitieve verwerping van sommige uitgaven toe te schrijven is, kan de ontvanger een beroep doen op de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn of van het bevoegde orgaan die, buiten zijn medeweten, deze uitgaven onregelmatig zouden hebben vastgelegd of betaalbaar gesteld, opdat de beslissing hen gemeen en inroepbaar zou worden verklaard; in dit geval spreekt het rechtscollege zich ook uit over de aansprakelijkheid van de interveniënten.

In elk geval wordt de beslissing van het rechtscollege slechts uitgevoerd na het verstrijken van de termijn voor het instellen van een beroep tot vernietiging bij de Raad van State; indien de ontvanger dan zijn taak niet vrijwillig heeft vervuld, wordt de beslissing uitgevoerd op de zekerheid, en, voor het eventuele overige, op de persoonlijke goederen van de ontvanger, op voorwaarde echter dat ze niet het

voorwerp is geweest van beroep bedoeld in artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State is ingesteld.

Wanneer de ontvanger geen beroep instelt bij de administratieve rechtsmacht en het verzoek om betaling niet inwilligt na het verstrijken van de toegestane termijn wordt eveneens gehandeld door middel van een dwangbevel.

Deze bepalingen vullen een juridische leemte in die ontstaan was door de opheffing op gemeentelijk vlak, van het regentsbesluit dd. 10 februari 1945 houdende algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit. Ze zijn bovendien opgevat opdat de ontvanger zoveel mogelijke garanties zou krijgen wat betreft de gevolgen verbonden aan de zware financiële verantwoordelijkheden die hij moet dragen bij de uitoefening van zijn wettelijke taken. Te dien einde en behoudens de reeds genoemde wettelijke bepalingen, voorziet de ordonnantie in een reeks andere voorschriften die deze verantwoordelijkheden uitbreiden naar andere interveniënten. Aldus, bij artikel 46 van de organieke wet (artikel 18 van de ordonnantie) wordt voorzien dat wanneer het Verenigd College stelt dat een mandaat dat de ontvanger weigert te betalen, uitvoerbaar is, ditzelfde College terzelfdertijd aan dit mandaat een regelmatigheidskarakter verleent. Alzo wordt de ontvanger ontheven van zijn verantwoordelijkheid. In artikel 89 van dezelfde wet (artikel 30 van de ordonnantie) wordt voorzien dat de goedkeuring van de dienstjaarrekeningen terzelfdertijd aan de ontvanger kwijting verleent voor het comptabiliteitsbeheer van dat dienstjaar. Het artikel 93 (artikel 34 van de ordonnantie) voorziet bovendien dat de ontvanger zich kan beroepen op het politiek personeel dat buiten zijn weten bepaalde uitgaven op een onregelmatige wijze zou hebben gemandateerd.

Tenslotte werden de toezichtsprocedures zodanig georganiseerd teneinde hem toe te laten te wachten op de uitslag van de beroepen die hij zou hebben ingesteld vooraleer het deficit te kwijten dat hem ten laste werd gelegd.

Deze procedures zijn :

De eindrekening die de ontvanger heeft opgesteld wordt door de raad voor maatschappelijk welzijn vastgesteld. Daaropvolgend wordt ze naar het Verenigd College doorgestuurd teneinde definitief vastgesteld te worden. Het beschikt over 40 dagen te rekenen vanaf de datum van ontvangst van het document om zijn beslissing te notificeren. Als er geen beslissing ter kennis wordt gebracht binnen de voormelde termijn, dan wordt de eindrekening geacht te zijn goedgekeurd. Indien de definitieve vaststelling op een kastekort wijst, verzoekt de raad voor maatschappelijk welzijn de ontvanger eenzelfde bedrag te storten in de kas van het centrum. Vanaf dat ogenblik en in de veronderstelling dat de ontvanger een beroep instelt, is het administratief toezicht niet langer van toepassing en verkrijgt de procedure een juridictioneel karakter.

V. CONTROLE DOOR HET COLLEGE EN HET VERENIGD COLLEGE

Artikel 109 zoals gewijzigd bij art. 39 van de Ordonnantie:

Het college van burgemeester en schepenen en het Verenigd College hebben eveneens de opdracht, toezicht en controle uit te oefenen op het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

Dit toezicht brengt het recht mede, voor het lid door het College van burgemeester en schepenen **en voor de afgevaardigde van het Verenigd College**, alle inrichtingen te bezoeken, kennis te nemen, ter plaatse zelf, van alle stukken en bescheiden met uitzondering van de dossiers van individuele hulpverlening en verhaal en erover te waken dat de centra de wet naleven en niet afwijken van de wilsbeschikking van de schenkers en erflaters betreffende de wettelijk gevestigde lasten.

Het door het college van burgemeester en schepenen afgevaardigd lid en de afgevaardigde van het Verenigd College zijn tot geheimhouding verplicht.

Het is opportuun gebleken aan het Verenigd College dezelfde controle- en toezichtsbevoegdheden toe te kennen als aan het college van burgemeester en schepenen. Te dien einde zal dito College derhalve ook een lid van zijn dienst afvaardigen.

Wat betreft het toezicht uitgeoefend door het Verenigd College, zal deze uitbreiding van bevoegdheden vooral toegepast worden inzake dienstjaarrekeningen (cfr. artikel 89 van de wet).

VI. TERMIJNEN

Artikel 110 zoals vervangen bij art. 40 van de Ordonnantie

De overheid die met betrekking tot een beslissing van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een ongunstig advies geeft of haar machtiging of goedkeuring onthoudt dient haar beslissing te motiveren. Wanneer uiterlijk de laatste dag van de bij deze wet bepaalde termijn van geen advies of beslissing aan het centrum kunnen worden gegeven, wordt de toezichthoudende overheid geacht een gunstig advies of de vereiste machtiging of goedkeuring te hebben verleend. Wanneer de termijn niet is bepaald, bedraagt die veertig dagen. Deze termijn gaat in de dag na de ontvangst van de akte bij de bevoegde overheid. De toezichthoudende overheid kan de termijn éénmaal verlengen met veertig dagen, voor zover deze verlenging per aangetekend schrijven ter kennis wordt gebracht uiterlijk de laatste dag van de eerste termijn van veertig dagen.

Ten gronde brengt dit gewijzigde artikel geen veranderingen van de procedures aan. Het verduidelijkt niettemin, wat vroeger door de rechtspraak vastgesteld werd, dat de termijn een aanvang neemt de dag na het ontvangen van het dokument door de toezichthoudende

overheid. Deze dient zijn beslissing aan het centrum mede te delen uiterlijk de laatste dag van de voorgeschreven termijn.

Om elk misverstand te vermijden wordt het bovendien opgesteld op een duidelijkere wijze wat betreft de verlenging van de termijn in die zin dat het in dit verband voorschrijft dat de toezichthoudende overheid de termijn slechts éénmaal mag verlengen.

VII. ALGEMEEN TOEZICHT

Artikel 111 zoals vervangen bij art. 41 van de Ordonnantie:

§ 1 Van iedere beslissing van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, met uitzondering van de beslissingen met betrekking tot het verstrekken van individuele dienstverlening en tot verhaal, wordt binnen twintig dagen, ingaand de dag na de vergadering, een afschrift gezonden aan het college van burgemeester en schepenen en aan het Verenigd College.

§ 2 Met uitzondering van de beslissingen tot individuele dienstverlening en verhaal, kan het college van burgemeester en schepenen, bij een met redenen omkleed besluit, de uitvoering schorsen van elke beslissing van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn die het gemeentelijk belang, en inzonderheid de financiële belangen van de gemeente schaadt. De schorsingsbevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen kan evenwel niet uitgeoefend worden in geval van beslissingen die, in toepassing van deze wet, onderworpen zijn aan de goedkeuring of de machtiging van de toezichthoudende overheid. In deze gevallen kan het college van burgemeester en schepenen zijn advies binnen twintig dagen geven aan de toezichthoudende overheid.

Het college dient van het schorsingsbesluit ter kennis te brengen van het centrum en van het Verenigd College binnen een termijn van dertig dagen, ingaand de dag na het ontvangen van de betrokken beslissing. De raad voor maatschappelijk welzijn kan de geschorste beslissing intrekken. Deze beslissing dient zonder verwijl aan het college van burgemeester en schepenen en het Verenigd College te worden medegedeeld. De raad voor maatschappelijk welzijn kan deze geschorste beslissing handhaven. Deze beslissing dient binnen een termijn van honderd dagen, ingaand de dag na het ontvangen van het schorsingsbesluit, te worden overgezonden aan het college van burgemeester en schepenen en aan het Verenigd College. Bij gebreke hieraan is de beslissing automatisch nietig. Het Verenigd College kan bij een met reden omkleed besluit de gehandhaafde beslissing vernietigen. Het vernietigingsbesluit moet binnen een termijn van veertig dagen, ingaand de dag na het ontvangen van de beslissing tot handhaving en uiterlijk de laatste dag van de voormelde termijn, ter kennis gebracht worden van het centrum. Na het verstrijken van deze termijn wordt de schorsing opgeheven.

§ 3 De bepalingen van § 2 zijn niet van toepassing op de ziekenhuizen die afhangen van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn zolang de met toepassing van artikel 89 goedgekeurde rekeningen aantonen dat de exploitatie ervan in evenwicht is. Paragraaf 2 houdt op van toepassing te zijn of wordt opnieuw van toepassing, al naar het geval, vanaf het ogenblik dat de rekeningen goedgekeurd of definitief vastgesteld zijn in toepassing van artikel 89.

§ 4 Het Verenigd College kan bij een met redenen omkleed besluit, de beslissing schorsen waarbij een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn de wet schendt of het algemeen belang schaadt.

Het schorsingsbesluit dient binnen een termijn van veertig dagen, ingaand de dag na het ontvangen van de betrokken beslissing en uiterlijk de laatste dag van de vastgestelde termijn, ter kennis gebracht van het centrum. Voor de begroting en voor de rekening wordt de termijn op zestig dagen gebracht, te rekenen vanaf de verzending respectievelijk voorgeschreven in de artikelen 88, § 1, tweede lid, en 89, § 2, eerste lid.

De raad voor maatschappelijk welzijn kan de geschorste beslissing intrekken. Deze beslissing dient zonder verwijl aan het Verenigd College te worden meegedeeld. De raad voor maatschappelijk welzijn kan de geschorste beslissing handhaven. Deze beslissing dient binnen een termijn van honderd vijftig dagen, ingaand de dag na het ontvangen van het schorsingsbesluit te worden gestuurd aan het Verenigd College. Bij gebreke is de beslissing automatisch nietig. Het Verenigd College kan bij een met reden omkleed besluit de gehandhaafde beslissing vernietigen. Het vernietigingsbesluit dient binnen een termijn van veertig dagen, ingaand de dag na het ontvangen van de beslissing tot handhaving en uiterlijk de laatste dag van de voormelde termijn, betekend te worden aan het centrum. Na het verstrijken van deze termijn is de schorsing opgeheven.

Zoals gewijzigd, regelt en organiseert dit artikel het algemeen toezicht – dit is het toezicht dat zich toepast op alle beslissingen van de verschillende organen van het OCMW (behalve tegenstrijdige voorschriften van de wet zoals bijvoorbeeld de beslissingen met betrekking tot het verstrekken van individuele dienstverlening) – vernieuwd over verschillende punten ten overstaan van de vroegere wetgeving. Alsook :

De termijn binnen dewelke het centrum zijn beslissingen moet toesturen wordt van 15 naar 20 dagen gebracht. In dit verband schrijft de ordonnantie voor, en het is belangrijk het te vermelden, dat deze termijn aanvang neemt vanaf de datum van de beslissing. Het is nu duidelijk: er dient niet gewacht op de goedkeuring van de notulen.

De invoering van de notie nietigheid van rechtswege voor de beslissingen waarvan de uitvoering geschorst werd en die niet door de raad voor maatschappelijk welzijn gehandhaafd worden binnen een termijn van 150, respectievelijk 100 dagen naargelang de schorsing getroffen werd door het college van burgemeester en schepenen of door het Verenigd College.

De afschaffing van de vernietiging van ambtswege: in de procedure van het algemeen toezicht wordt de schorsing derhalve een voorafgaandelijke verplichting.

De termijnen toegewezen aan de toezichthoudende overheden betreffen nu de notificatie en niet meer de toezichtsbeslissing, wat een vooruitgang betekent inzake juridische zekerheid in hoofde van het OCMW.

De mogelijkheid van de dubbele schorsing van eenzelfde beslissing van een orgaan van het OCMW.

a.een schorsing van het College voor het motief dat de beslissing strijdig is met de gemeentelijke belangen, op basis van deze motivatieplicht is het toezicht verplicht in haar beslissing de motieven aan te duiden die betrekking hebben op de gemeentelijke financiële belangen; alleen deze motieven zijn aanvaardbaar om de beslissing rechtskundig te rechtvaardigen (Raad van State, 11 december 1990, Rorife, nr.35962).

b.een schorsing van het Verenigd College voor het motief dat de beslissing strijdig is met het algemeen belang of de wet schendt; deze overheid beschikt inderdaad niet meer, in tegenstrijd met wat vroeger voorzien was, over een nieuwe termijn in de veronderstelling dat de beslissing voorafgaandelijk geschorst was door het college van burgemeester en schepenen.

De invoering van een bijzondere termijn van 60 dagen waarin de toezichthoudende overheid het algemeen toezicht kan toepassen op de begrotingen en rekeningen (zie punt III). Wat betreft de begrotingswijzigingen werd geen enkele bijzondere termijn voorzien. Het is derhalve de algemene termijn van 40 dagen die van toepassing is (zie eveneens punt 3).

VIII. INWERKINGTREDING

De ordonnantie treedt in werking op 1 januari 2004. De beslissingen die genomen worden vóór die datum blijven onderworpen aan de vroegere regels. Het is de datum van de beslissing van het centrum en niet deze van toezending naar de toezichthoudende overheid die bepalen welke regels van toepassing zijn inzake toezicht.

EINDBEMERKING

Er wordt aan herinnerd dat luidens de wet van 7 januari 2002 de franse benaming van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn vanaf 1 maart 2004 "Centre public **d'action sociale**" zal zijn.

BIJLAGE

Aan de huidige omzendbrief wordt een tabel toegevoegd die de beslissingen herneemt die aan de bijzondere voogdij onderworpen zijn.

Inmiddels verblijven wij met de meeste hoogachting,

De leden van het Verenigd College,
bevoegd voor de politiek inzake bijstand aan personen

Eric TOMAS

Guy VANHENGEL

SCHEMA TUTELLE SPECIALE SUR LES ACTES DES CPAS

Loi organique	Ordonnance	acte	Conseil communal	Collège	Collège réuni
art. 40	art. 15	Règlement d'ordre intérieur	-	-	-
art. 42	art. 16	Cadre du personnel et statut du personnel	- ⁽¹⁾	-	approbation
art. 46 quarter	art. 21	Compte de fin de gestion	-	-	arrêt définitif
art. 53	art. 22	Sanctions disciplinaires: démission d'office et révocation	-	-	approbation
art. 60, § 6	-	Création ou extension d'établissements et de services	approbation		
art. 78	art. 24	Expropriations	-	avis	autorisation
art. 84	art. 26	Attribution de marchés publics subventionnés	-	-	approbation par le ministre subsidiant
art. 88	art. 29	Budget	approbation ⁽²⁾	-	approbation
art. 89	art. 30	Comptes	arrêt définitif ⁽²⁾	-	en cas d'improbation ou de réformation par le conseil communal
art. 119	art. 45	Associations Chapitre XII - création et statuts - adhésion	approbation approbation ⁽²⁾	-	en cas d'improbation par le conseil communal

¹ Soumission au comité de concertation (art. 26bis de la loi organique)

² N'exclut pas l'application d'une mesure de tutelle générale (art. 111)